

Dohoda mezi ČSÚ a Ústeckým krajem

Spolupráci mezi ČSÚ Ústí nad Labem a Ústeckým krajem prohloubily hejtmanka Ústeckého kraje Jana Vaňhová a předsedkyně ČSÚ Iva Ritschelová. Dohodu o spolupráci potvrdily svými podpisy v první polovině prosince 2010.

Předmětem této smlouvy je vytvoření užších vazeb mezi ČSÚ a Ústeckým krajem nejen v oblasti využití, zpracování a prezentace dat charakterizujících převážně Ústecký kraj, ale i zkvalitnění a zefektivnění práce v analytické činnosti. Spolupráce dále spočívá ve stanovení a vyhodnocení plnění přijatých statisticky měřitelných cílů v důležitých programových, projektových a koncepčních materiálech Ústeckého kraje. Vzájemná spolupráce našla své uplatnění již v minulosti, při přípravě publikací „Udržitelný

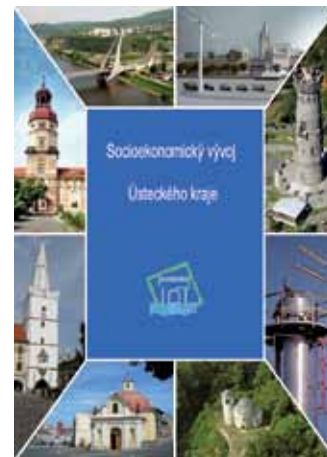
rozvoj“ a „Rozvoj venkova“, která byla přímo „užitá“ na míru potřebám Ústeckého kraje.

ČSÚ se zavázalo ze svých datových zdrojů poskytovat potřebné informace sociálně ekonomického a demografického charakteru. Obě strany se také dále dohodly na oboustranné informovanosti o připravovaných jednorázových akcích, statistických šetřeních či publikační činnosti.

Spolupráce ČSÚ Ústí nad Labem se zástupci Ústeckého kraje

probíhá již několik let, ale v posledním období nabrala na intenzitě a došlo k jejímu výraznému rozvoji. Ke konci loňského roku vydal Krajský úřad Ústeckého kraje ve spolupráci s ČSÚ Ústí n. L. publikaci „Vše o Ústeckém kraji“ s doprovodnou praktickou částí „Ústecký kraj v číslech“ (obě části jsou v české a anglické verzi). Hlavním cílem publikace bylo prostřednictvím vybraných ukazatelů představit Ústecký kraj v porovnání s dalšími kraji České republiky. Publikace uvádí čtenáře do problematiky kraje zajímavým způsobem a seznamuje ho se zvláštnostmi regionu. V části Ústecký kraj v číslech je díky barevnému grafickému provedení čtenáři na první pohled zřejmé, v jakých oblastech Ústecký kraj vyniká a kde jsou jeho slabší stránky.

Když se publikace zpracovávala, realizovalo se několik osobních setkání a prezentací, které se většinou týkaly jednak potřeby metodických konzultací, statistických výpočtů, vysvětlení termínů a do-

stupnosti dat, tak i vhodnosti měření daných jevů.

Publikace se setkala s pozitivní odezvou, a proto se Ústecký kraj rozhodl i v letošním roce vydat obdobné dílo s názvem „Socioekonomický vývoj Ústeckého kraje“. Práce v současné době finišují a o konečném výsledku budeme případně informovat příště.

Český statistický úřad úzce spolupracuje i s dalšími krajskými úřady. Dohody o spolupráci jsou podepsány, zatím kromě kraje Středočeského, Libereckého a Olomouckého, ve všech krajích včetně Magistrátu hl. města Prahy.

Ing. Monika Raušerová
oddělení regionálních analýz
a informačních služeb
Ústí nad Labem

Úleva drobným podnikatelům

ČSÚ pokračuje v naplňování svého dlouhodobého záměru, kterým je snižování administrativní zátěže respondentů.

Na 28 000 drobných podnikatelů nebude dále vyplňovat statistické dotazníky. Výkazy statistických zjišťování P4-01 za rok 2010

(Roční výkaz pro malé ekonomické subjekty vybraných produkčních odvětví) se díky vyhlášce Českého statistického úřadu (vyhláška 367/2010 Sb.) ruší.

ČSÚ zprostil této povinnosti malé ekonomické subjekty – fyzické osoby nezapsané v obchodním rejstříku, ke dni 15. prosince 2010. Jedná se například o drobné podnikatele v oboru stavebnictví, po-

hostinství, ubytování, pojišťovnictví apod. Přestože zjišťování nebylo rozsáhlé, obsahovalo 55 položek, respondenti vůči němu vznášeli výhrady s odkazem na existenci účetních dat. Pro úplnost uvedme, že výběr 28 tisíc respondentů byl proveden z celkového počtu 1 012 tisíc aktivních podnikajících fyzických osob a z tohoto pohledu zatížení této skupiny nebylo tak významné.

Ke zrušení zjišťování mohlo dojít až po provedení analýz dostupných administrativních dat a návrhu matematicko-statistických modelů pro odhady potřebných dat. Výstupní statistické informace tak budou poskytovány v obdobném rozsahu jako v uplynulých letech.

Ing. Pavla Trendová
odbor obecné metodiky

Návštěva Statistického úřadu SR

Předsedkyně Českého statistického úřadu doc. Ing. Iva Ritschelová, CSc. navštívila 9. a 10. prosince 2010 Štatistický úrad Slovenskej republiky. Setkala se tam s předsedkyní ŠÚSR PhDr. Ľudmilou Benkovičovou, CSc. Oficiální návštěvy se zúčastnili i další zástupci statistického úřadu jak z české, tak i slovenské strany.

Zleva L. Sliacka, H. Šlégrová, S. Drápal, M. Holubová, Ľ. Benkovičová, I. Ritschelová, P. Nešpor, E. Sidorov

Na setkání se hovořilo o aktuálních otázkách činnosti obou statistických úřadů, včetně problematiky rozpočtu a financování. Předsedkyně slovenských statistiků informovala o dobudování nového výpočetního střediska ŠÚSR. Předsedkyně ČSÚ se zaměřila na informace o provedených organizačních změnách, které vyplynuly z potřeb efektivního zajištění činnosti úřadu

ve stávajících ekonomických podmínkách, informovala o projektech ČSÚ financovaných z prostředků EU a neopomněla ani novinky ve vydávání statistických periodik.

Dalším tématem setkání bylo zajištění zdárného průběhu Sčítání lidu, domů a bytů 2011, a to jak v Česku, tak i na Slovensku. Před-

stavitelé obou úřadů se informovali o právní úpravě SLDB, obsahu dotazníků i připravených postupech pro jejich distribuci a sběr a také o zpracování i zveřejňování výstupů sčítání. Jak se ukázalo, v obou zemích budou moci občané využít nové elektronické formy sběru dat. Zajímavým tématem bylo pro obě

strany i téma komunikační strategie sčítání.

Souběžně probíhala jednání obou stran k problematice disseminace, kdy byly projednány realizované aktivity u příležitosti Světového dne statistiky a příprava prezentací k SLDB. Silným tématem bylo i snižování administrativní zátěže, zabezpečení elektronického sběru dat nebo motivace respondentů.

Setkání mělo na všech úrovních vysoce pracovní a otevřený charakter, který obě strany velmi ocenily. „Spolupráce a vzájemná informovanost obou úřadů umožňuje vzájemně si předávat poznatky a zkušenosti, které přispívají k využívání racionálních přístupů a řešení“, ocenila praktický rámec setkání předsedkyně ČSÚ Iva Ritschelová.

Ing. Hana Šlégrová
odbor mezinárodní spolupráce

Krátce z ČSÚ

Odbor vnější komunikace

Na ČSÚ byl po nástupu nového vedení zřízen Odbor vnější komunikace (OVK). Jeho záměrem je předávání relevantních statistických informací moderní a efektivní formou ke konkrétním cílovým skupinám. V rámci tohoto úkolu se připravuje řada změn, které výrazně doplní stávající způsoby předávání informací o činnostech úřadu. OVK také zajišťuje mediální výstupy a celkovou propagaci instituce.

Ředitelkou Odboru vnější komunikace se stala Jana Víchová, která působí jako odborná mediální lektorka a konzultantka. Před nástupem na tuto pozici pracovala jako ředitelka regionální televize TV Lyra v Ústí nad Labem.

Úřad definoval klíčové cílové skupiny, na které se bude OVK zaměřovat s řízenou komunikací. Smyslem je zvýšit obecnou informovanost o činnosti úřadu. S veřejností bude odbor komunikovat moderními a efektivními způsoby. Kromě tištěných, elektronických a audiovizuálních výstupů přibude i prezentace úřadu a statistických výstupů v prostředí sociálních sítí. Připravuje se i návrh nové koncepce a layoutu odborných časopisů Demo-

grafie a Statistika. Posledně jmenovaný titul se pak přesune mezi odborná periodika vydávaná pouze v anglickém jazyce.

Odbor vnější komunikace bude v roce 2011 připravovat i změnu jednotného vizuálního stylu úřadu.

Soutěž o nový název časopisu

Vítězkou soutěže o nový název časopisu Zpravodaj ČSÚ se stala odborná pracovnice Oddělení matematicko-statistických metod a statistické kvality ČSÚ Mgr. Žofia Jirasová (na snímku).

Název STATISTIKA & MY vybrala redakční rada z celkem 163 došlých návrhů zaměstnanců úřadu. Děkujeme všem účastníkům soutěže o název časopisu. Vítězka byla odměněna předsedkyní ČSÚ Ivou Ritschelovou na jednání redakční rady dne 14. 1. 2011.

redakce

Digitalizace časopisu Demografie

Český statistický úřad zahájil digitalizaci všech ročníků časopisu Demografie - revue pro výzkum populačního vývoje.

Z historie časopisu Demografie

Tento odborný časopis začal Státní úřad statistický vydávat již od roku 1959. U jeho zrodu stály významné osobnosti, především pak Dr. František Fajfr, filozof, demograf a také předseda tehdejšího Státního úřadu statistického, a dále Dr. Vladimír Srb, jeden z největších československých a českých demografů a demografických statistiků poválečného období, který pak provázel tento časopis autorsky i redakčně téměř půl století.

Realizace myšlenky vydávání odborného demografického časopisu měla neobyčejný význam vědecký i praktický. Při desátém výročí časopisu předseda Státního statistického úřadu Jan Kazimour uvedl:

„Když v roce 1959 začal Státní úřad statistický vydávat revue De-

demografie, nebylo to proto, aby se dostalo československé demografii cti publikovat v samostatném časopise výsledky svých prací, ale ze skutečných objektivních potřeb. Bylo to v době, kdy poválečný populační vzestup se rozplýval do ztracena, kdy snižující se úmrtnost ještě stále vytvářela dojem rychlého růstu obyvatelstva, kdy však demografové začali již signalizovat budoucí změny celého populačního vývoje. Demografická věda i demografická statistika měly proto v této době velmi důležitou úlohu“.

Zaměření časopisu Demografie

Časopis byl již od svého počátku zaměřen na široký okruh nejrozličnějších problémů souvisejících s populační problematikou. V mnoha případech je až překva-

pující, jaká témata se v Demografii již před desetiletími objevovala. I když hlavní váha spočívala v hodnocení populačního vývoje, plodnosti a úmrtnosti, v názorech

na otázky populační a rodinné politiky, nacházíme zde témata z medicíny, do určité míry tehdy tabuizované sociologie, hodnocení životních podmínek a dokonce v 60. letech životní prostředí a mnohé jiné. Ve své době (od konce 60. let) bylo také zcela výjimečné publikování celé řady statí

věnovaných problematice romské. Není proto divu, že i nejstarší ročníky časopisu jsou stále vyhledávány pro jejich nepochybnou informační, historickou, metodologickou a odbornou hodnotu.

Projekt digitalizace

Proto vznikl, věříme, že velmi užitečný záměr, a to digitalizovat všechny ročníky časopisu a celý tento soubor zveřejnit na internetových stránkách ČSÚ. Tato myšlenka byla poprvé oznámena na Demografické konferenci, která byla uspořádána Českou demografickou společností na počest 50. výročí založení časopisu Demografie. Digitalizaci podpořilo nové vedení ČSÚ a záslužné práce na ní se ujali pracovníci útvaru centrálního zpracování.

Padesát ročníků časopisu Demografie obsahuje asi 18 tisíc stránek, v nichž nalezneme nejméně 1 500 odborných statí a stovky dalších informací, přehledů a jiných příspěvků. Předpokládá se, že na internetových stránkách bude tento dnes již i historický pramen zveřejněn v celém rozsahu nejpozději do konce roku 2011. Bude tak daleko více

a snadněji zpřístupněn nejen pro účely studijní, badatelské a vědecké a všem, kteří se demografickou problematikou zabývají, ale i široké veřejnosti.

Ing. Jiřina Růžková, CSc.
oddělení metodiky, analýz
a diseminace sčítání

Počet návštěvníků stránek WWW.CZSO.CZ roste

V roce 2010 prošlo přes hlavní stránku webové prezentace ČSÚ 1 865,2 tisíc unikátních návštěvníků (o 258,4 tisíc více než v roce 2009). Hlavní stránka byla v roce 2009 zobrazena 3 638,5 tisíckrát (o 679,9 tisíc více než v roce 2009).

V prosinci 2010 prošlo přes hlavní stránku internetové prezentace ČSÚ 129,7 tisíc návštěvníků¹ (o 31 tisíc méně než v listopadu 2010). Hlavní stránka byla zobrazena 278,9 tisíckrát (o 76,8 tisíc zobrazení méně než v měsíci listopadu).

Ve srovnání s prosincem roku 2009 došlo v počtu zobrazení k nárůstu o 31,8 % a v počtu unikátních zobrazení k nárůstu o 16,6 %.

Průměrný denní počet návštěvníků hlavní stránky internetové prezentace ČSÚ byl v prosinci 4 186.

Internetové stránky ČSÚ v roce 2011

Úvodní stránka webu Českého statistického úřadu www.czso.cz doznala s novým rokem úprav v navigaci. Důvodem byly změny v publikačním systému, které postupně probíhaly v posledních letech (zrušení některých publikací, zavedení datových sad), a také snaha zjednodušit uživatelům přístup k informacím a usnadnit jim orientaci na stránkách.

Proto jsme se rozhodli pro **jednotný tematický přístup** ke statistikám. Hlavním navigačním prvkem je nově upravená horní

vodorovná lišta se šesti základními tematickými skupinami: Lidé a společnost; Ekonomika; Trh práce a mzdy; Věda, IT; Zemědělství, ekologie; Vícetematické informace.

Tematické členění se dosud lišilo v navigaci webu a v publikacích. Sjedením témat jsme zjednodušili orientaci uživatelům internetových stránek. K dispozici mají všude stejné třídění.

V pravé části úvodní stránky byl **zrušen rozcestník** na deset tematických skupin publikací. Ke statistickým publikacím se uživatelé nyní snadno dostanou přes horní tematickou lištu a nebo je najdou v Katalogu produktů. Ten obsahuje seznam všech produktů, které v roce 2011 ČSÚ vydá, a veškeré informace o nich. Jsou zde zahrnuty publikace, ale také rychlé informace, časové řady nebo analýzy. **Přesunuty** byly také některé **informační a navigační prvky** – např. tabulka Vybraných ukazatelů nebo mapa pro rychlý přechod na krajské stránky.

Novou podobu dostal **Ceník informačních služeb a produktů**. Obsahuje jak úplný seznam nabízených služeb, databází a výběrů z nich, tak i ceník všech nabízených publikací.

Aktuální podoba úvodní stránky Českého statistického úřadu.

Chystané úpravy

Uvedenými změnami však seznam úprav plánovaných na rok 2011 nekončí. V minulém roce naše stránky hodnotila externí firma zabývající se internetovým poradenstvím. Konečná analýza potvrdila naši domněnku, že je potřeba výrazněji změnit uspořádání internetových stránek, aby se zjednodušila orientace a usnadnil a zrychlil přístup uživatelů k hledaným informacím.

Internetová prezentace Českého statistického úřadu je velmi obsáhlá, proto si uvědomujeme, že zásadní redesign webu nebude snadná a rychlá práce, nicméně se na tento náročný a vysoce zodpovědný úkol těšíme. Chceme všem uživatelům nabídnout moderní, přístupné a intuitivně použitelné webové stránky.

Ing. Petra Grabačová
oddělení internetu

¹ Slovem „návštěvník“ je míněn návštěvník webu, který je během 30 minut započítán jen jedenkrát, i když přišel víckrát. Pokud se vrátí v dalších 30 minutách po první návštěvě, pak je započten znovu. „Zobrazení“ charakterizuje, kolikrát všichni uživatelé prošli přes hlavní stránku (počet uživatelů ≤ počet zobrazení).

Ústřední statistická knihovna

Srdcem statistického úřadu je Ústřední statistická knihovna. Své sídlo měla po řadu let v Karlíně, ale povodně v roce 2002 knihovnu zaplavily a připravily o podstatnou část jejího fondu. Do té doby měla knihovna téměř 200 tisíc svazků a řadila se tak k nejstarším a největším odborným knihovnám se specializovaným fondem v České republice.

Ve fondu knihovny byly veřejnosti vždy k dispozici rozsáhlé soubory knih a periodik se statistickými i demografickými daty, a to jak české, tak i zahraniční provenience.

Z původního fondu knihovny zbylo pouze několik tisíc publikací, umístěných v depozitáři v Bohnicích.

S obnovou fondu začaly pracovnice knihovny, jakmile to bylo možné. V první etapě obnovy získávaly publikace od pracovníků ČSÚ a následně z darů od institucí z ČR i z celého světa.

V roce 2004 byla otevřena zrekonstruovaná knihovna v nově postavené budově ČSÚ. Na no-

vé adrese se přihlásili další štedří dárci, ať jednotlivci nebo instituce a pomohli tak vybudovat fond stávající knihovny. Umístěním v přízemí budovy ČSÚ je knihovna dobře dostupná svým uživatelům. Jsou zde k dispozici dva sály: vstupní místnost s výpůjčním protokolem, volným výběrem základní statistické a demografické literatury, stolky s počítači a dále velká studovna. Většina publikací je uložena v podzemním skladu s kompaktními regály.

K 31. 12. 2010 má knihovna ve fondu téměř 41 tisíc svazků a eviduje na 170 titulů periodik. Fond knihovny je obohacen o analytický

popis článků z časopisů, zejména Statistika a Demografie. Ke stejnému datu bylo v knihovně zaevidováno 1 724 čtenářů. Počet čtenářů je však daleko vyšší, protože mnozí uživatelé volí možnost jednorázového využití služeb knihovny bez evidence.

Ústřední statistická knihovna aktivně spolupracuje v rámci výměny odborných publikací s mnoha knihovnami statistických úřadů po celém světě.

Knihovna také zprostředkovává nákup odborné literatury pro zaměstnance ČSÚ.

Elektronicky zpracovaný fond knihovny se prezentuje formou

on-line katalogu na webových stránkách ČSÚ.

Knihovna pořádá pravidelně vždy první středu v měsíci výstavky nových knih získaných do fondu a po předchozí dohodě také exkurze pro studenty středních a vysokých škol.

Knihovna otevřena denně:
po + st od 8.00 do 17 hod.
út + čt od 8.00 do 15 hod.
pá od 8.00 do 12 hod.

Mgr. Olga Prusaková
oddělení informačních služeb
a podpory uživatelů ústředí

Provizorní stav v roce 2004

Aktuální stav

Umění na ČSÚ

Ve veřejných prostorách budovy Českého statistického úřadu vznikla na konci roku 2010 malá umělecká galerie. Na stěnách před zasedacími místnostmi budou své práce vystavovat zejména studenti, absolventi a vyučující Fakulty umě-

ní a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (FUD UJEP).

Výstavy se budou obměňovat po třech měsících, po úvodní společné expozici zde představí své kresby Martin Kolář, odborný asis-

tent na katedře všeobecné přípravy FUD UJEP. Jeho tvorba je tematicky zaměřena na originální záznamy přírodních dějů a prvků a také se věnuje meditativním abstraktním kompozicím.

V dalších měsících se návštěvníci mohou těšit na díla jak uznávaných autorů a autorek, tak na skupinové studentské výstavy. V rámci konceptu, který vznikl ve spolupráci

s děkanem Fakulty umění a designu UJEP Michalem Kolečkem, zde budou představeny intimní fotografie Michaely Thelenové, hravé grafiky Martina Rudenského a vybraná díla studentů oboru Aplikované a reklamní fotografie.

Bc. Michal Novotný
oddělení prezentace a CID

Iva Ritschelová mezi dětmi

Předsedkyně Českého statistického úřadu a do konce února i rektorka Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem doc. Iva Ritschelová se v předvečer Štědrého dne setkala s dětmi z dětského domova. Na Severní Terase v Ústí nad Labem

jim předala svůj vánoční dárek, kterým byl šek na 70 tisíc korun.

Iva Ritschelová se v rámci souběhu dvou funkcí rozhodla věnovat svůj rektorský plat na charitativní účely. „Dětský domov na Severní Terase jsem si pro věnování daru vybrala z mnoha důvodů. Tím hlavním je skutečnost, že místo, kde vyrůstají děti bez domova, cítím velmi silně jako místo hodné a potřebné obdarování. Dalšími důvody pak byla dobrá a přátelská spolupráce – má osobní i univerzity – s vedením domova a rovněž i naše institucionální sousedství a dobré vztahy“, zdůvodnila předsedkyně ČSÚ své rozhodnutí.

Podle vyjádření ředitelky domova Mgr. Aleny Novotné budou darované peníze využity zcela konkrétně, a to k uhrazení zimního lyžařského zájezdu do Vysokých

Tater. Mezi dětmi to vzbudilo neskrývané nadšení.

Iva Ritschelová také pozvala děti k návštěvě hlavního města Prahy a v jejím rámci i sídla ČSÚ. Zdůraznila, že k již existující spolupráci mezi ústeckou univerzitou

a dětským domovem na Severní Terase se přidává také Český statistický úřad.

Ladislav Pištora
odbor vnější komunikace

